

Sotsiaaldemokraadid

Kaljukindel valik!

**SVEN
MIKSER:**

vabadus, õigus,
julgeolek -
Euroopa
tuleviku kolm
sammast!
lk 3

**IVARI
PADAR:**

põllumajandus
ja maaelu
on minu
südames
lk 5

Marina Kaljurand: Eesti ongi Euroopa Liit

Lahenda
RISTSÕNA ja
võida reis!

Eesti julgeoleku tagab ühtne Euroopa

Lauri Läänemets
Sotsiaaldemokraatide esimees

Eesti on olnud nüüdseks Euroopa Liidus kakskümmend aastat. Mitte kunagi varem selle kahekümne aasta jooksul pole Euroopa osatähtsus Eesti julgeolekus olnud nii suur kui praegu. Venemaa agressiivsed ambitsioonid ei näita loodetud raugemise märke ning USA tähelepanu on pigem nende endi presidendivalimistel ja võimalikel poliitilistel muutustel.

Seetõttu mängib Eesti julgeolekus järgnevatel aastatel suurt rolli ühtne ja tugev Euroopa. Solidaarsus, avatus ja demokraatia on väärtused, mis Euroopat ühtse ja tugevana hoiavad. Need on ka väärtused, mille eest seisemisel on Eesti hääl kõlanud seni täpselt sama olulisena kui n-ö vanade ja suurte riikide oma.

Kahjuks tõstavad järjest enamates riikides pead poliitilised jõud, kes tahavad lammutada seda hädavajalikku ühtsust ning Euroopa riike omavahel tülli ajada. Me mäletame kõik EKREIKE valitsust, mis suutis lühikese ajaga solvata meie liitlasi ning teha kummardusi meie mittesõbralike jõudude ees. Sama oht võib nüüd korduda Euroopa tasandil, kui konservatiivid ja parempoolistid valimiste järel Euroopa Parlamendis enamuse saavutavad. Neid jõude esindavad Eestis erakonnad Isamaa ja EKRE.

Sotsiaaldemokraadid seisavad selle eest, et Euroopat ei saaks juhtima inimeste vabadusi piiravad ja ühtsust lõhkuvad jõud. Meie ühine eesmärk on, et Euroopat ei pääseks valitsema Putini käsilased ja nendega koostööd tegevad erakonnad. Ungari kogemus ei tohi korduda ei siin Eestis ega Prantsusmaal, Itaalias või Saksamaal.

Julgeolek ei ole aga ainult relvad ja soomukid, vaid kaitsetahe sõltub ka sellest, kuidas meie inimestel läheb. Kui lapsevanemal on mure, kas söögiraha kuu lõpuni jätkub, ei jõua ta muretseda riigi pärast. Professor Marju Lauristin tõdes seda värsket lõimumisuuringut tutvustades: „Viimased uuringud näitavad selgelt – otsene seos inimeste toimetuleku ja kaitsetahte vahel on suurem kui kunagi varem.“ Sellepärast on sotsiaaldemokraatide ülesanne seista ka ebaõigluse vähendamise, töötajate õiguste, alampalga tõstmise, tervisliku elukeskkonna ja üldise heaolu kasvu eest.

9. juunil valimiskastide juures või sellele eelneval nädalal e-valimistel peab Eesti rahvas otsustama Euroopa tuleviku. On selge, et Eesti julgeolek sõltub Euroopa ühtsusest ning selle sõjalisest ja majanduslikust toetusest Ukrainale. Sotsiaaldemokraadid Euroopa Parlamendi juhtiva jõuna teavad, kuidas kindlustada Euroopa õigel kursil püsimine.

Tule valima!
Sotsiaaldemokraadid on kaljukindel valik!

Solidaarsus, avatus ja demokraatia on väärtused, mis Euroopat ühtse ja tugevana hoiavad

Marina Kaljurand:

Euroopa Liidu tee on parim tee, mida käia

Armastatud diplomaat ja endine välisminister Marina Kaljurand on Euroopa Parlamendi valimistel sotsiaaldemokraatide esinumber ka seekord. Asjatundlikkus ja julgus, aga ka oskus keerulisi teemasid selgitada ühtaegu kirglikult, samas kõigile arusaadavalt on teinud temast Eesti kõige silmapaistvama eurosaadiku. Brüsselis viie aastaga saadud kogemusi tuleb nüüd, järgmise ametiajaga kinnistada. Marina on kaljukindel valik!

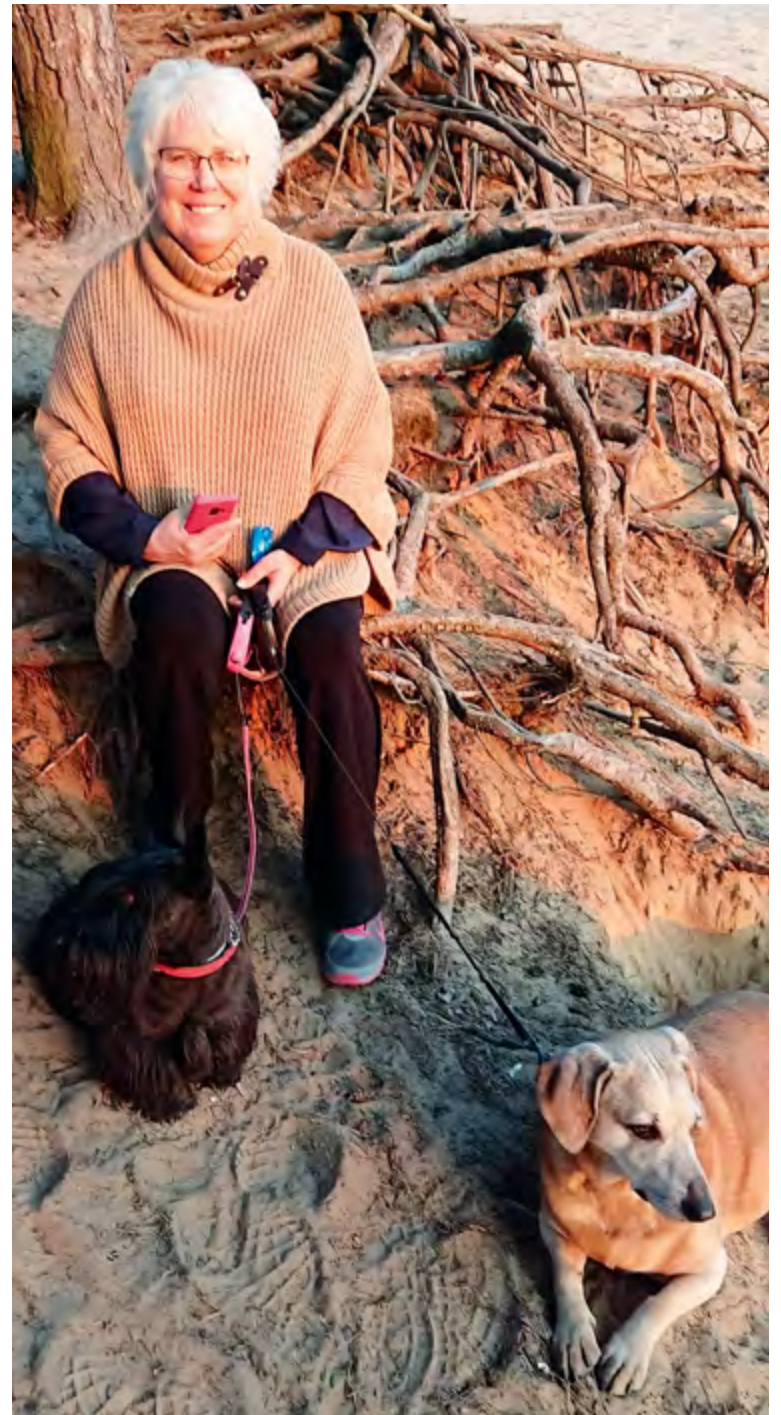
Miks kandideerid teist korda Euroopa Parlamendi valimistel?

Viis aastat Euroopa Parlamendis on olnud tõised, huvitavad ja unustamatud. Tegin kõik endast oleneva, et esindada oma valijaid parimal ja väärikäimal moel. Võin kinnitada, et mul on teadmisi, kogemusi ja tahtmist seda tööd jätkata. Seepärast kandideeringi Euroopa Parlamenti ja luban, et ma ei vea oma valijaid ega toetajaid alt.

Eurovalimiste eel küsivad paljud, et kuidas mina, tavaline Eesti inimene Brüsseli masinavärki mõjutada saan? Kas tegelikult kuulatakse väikese Eesti häält euroliidus?

Euroopa Parlamendis näen iga päev, kui ühte me EL-iga kasvanud oleme. Kõik, mis toimub Brüsselis, puudutab meid samavõrd kui see, mis toimub Toompeal või Paides. Eesti ongi Euroopa Liit ja Euroopa Liidu igas otsuses on tükike Eestit.

Euroopa Parlamendi tööd saatsid 2019.–2024. aasta mandaadi ajal kriisid alustades koroonapandeemia ja energiakriisiga ning lõpetades Venemaa agressiooniga Ukraina vastu. Kõik need avaldavad mõju Euroopa Parlamendi tööle. Olen kindel, et sõda Ukrainas jääb Euroopa Liitu ja Euroopa Parlamenti enim mõjutavaks teemaks kuni Ukraina võidu ja Venemaa vastutusele võtmiseni.

CV

- Sünniaeg: 6. september 1962
- Euroopa Parlamendi saadik alates 2019
- Eesti Vabariigi välisminister 2015–2016
- Olnud Eesti suursaadik mh Venemaal, Iisraelis ja USA-s
- Magistrikraadid õiguses ja diplomaatias Tartu Ülikoolist ja Tufts University USA's
- Veedab suved Hiiumaal, armastab merd, pikki jalutuskäike, lugemist, aga kõige rohkem aega koos perega
- Naiskodukaitse Hiiumaa jaoskonna liige alates 2017
- Peres on täiskasvanud tütar ja poeg, neli lapselast ning kaks koera: krants Rocky ja šoti terjer Lennu

Milliste saavutuste üle oled eurosaadikuna eriti uhke?

Olen Euroopa Parlamendi üks seitsmesaja viiest saadikust ja saan väga hästi aru, mida suudab üks saadik teha ning kui palju tähendab meeskonnatöö ja fraktsiooni toetus.

Olen uhke selle üle, et meil õnnestus koos Sven Mikseriga veenda Euroopa sotsiaaldemokraatide fraktsiooni S&D-d Venemaa-Ukraina sõja mitmeski kriitilises küsimuses. S&D delegatsioon on Venemaa algatatud agressioonisõjas Ukraina toetamisel olnud üksmeelsem, kui oleksin arvanud.

Lõuna-Kaukaasia delegatsiooni juhina sain aidata kaasa sündmustele Gruusias, mis lõpuks viisid Gruusiale Euroopa Liidu kandidaatriigi staatuse andmiseni.

Esindasin S&D fraktsiooni digiteemalistel läbirääkimistel ka Euroopa Komisjoni ja Euroopa Nõukoguga. See tähendas Euroopa Parlamendi ligi saja neljakümne saadiku esindamist. Sain seeläbi kujundada EL-i poliitikat digiID, e-teenuste, digiturgude, netiterrorismi, õigusasutuste piiriülese netikoostöö ja mitme teise teema asjus.

Saan väga hästi aru, mida suudab üks saadik teha ning kui palju tähendab meeskonnatöö.

Niisamuti on meelde jäävad kõik europarlamendis võõrustatud grupid, aga kõige erilisem oli Eesti Puuetega Inimeste Koja delegatsioon. Mul on väga hea meel, et sain aidata kaasa nende osalemisele Euroopa Puuetega Inimeste Parlamendi istungil.

Olen uhke, et sain anda oma hääle naistevastase vägivalda vastu võitlemise (Istanbuli) konventsioonile ning direktiivile, millega kohustatakse börsiettevõtteid kaasa juhatusse naisi. Olin ka mitme toetusgrupi liige. Neist kõige südamelähedasemad on LGBTI+-toetusgrupp, loomade kaitsmise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse grupp.

Eesti on olnud EL-is täpselt kakskümmend aastat – kas toonane valik on end õigustanud?

Eesti astus Euroopa Liitu ja NATO-sse, et jääda vabaks, saada õiglasemaks ning tagada oma julgeolek. Selles ei ole Euroopa Liit ega NATO meid alt vedanud. Tee Euroopa Liitu on olnud kääneline nagu Eesti maastik – vahel üle küngaste ja mätaste ning vaevaga ülesmäge, siis jälle suure hooga mäest alla. Sellel teel on olnud suuremaid ja väiksemaid võite, vahel ka ebaõnnestumisi, aga see on parim tee, mida käia, ja meil on parimad kaaslased, kellega seda teha. Isegi kui nad vahel rappa lähevad või sohu eksivad, siis küll me nad varem või hiljem mülkast välja tirime.

Sven Mikser: vabadus, õiglus, julgeolek – Euroopa tuleviku kolm sammast

Eeloleva viie aasta jooksul seisab Euroopa Liidu ees tohutu hulka küsimusi, mis on seotud inimete toimetuleku, meie kontinendi majandusliku konkurentsivõime ja tehnoloogilise suveräänsuse, tehisintellekti kasutusele võtmise ning selle õigusliku reguleerimisega, samuti kliimamuutuste ohjeldamise ja nende negatiivse mõju leevendamise, aga ka paljude-paljude muude küsimustega.

Ometi on selge, et on üks ülesanne, mis on täna kõigist teistest pakilisem ja eksistentsiaalsem: aidata Ukrainal võita sõda Vene agressori vastu.

Ukraina vaprad sõdurid ei võitle üksnes oma iseseisva ja demokraatliku riigi püsijäämise nimel. Sõda Ukraina pinnal on ei vähem ega rohkem kui võitlus selle eest, kas Euroopa tulevik on vabadus, demokraatia ja õigusriiklus või autokraatia ja totalitarism. Kui Venemaal, kes istub vetoõigusliku tuumariigina ÜRO Julgeolekunõukogu laua taga, lastakse verine vallutussõda väiksema demokraatliku naabri vastu võiduka lõpuni viia, siis tähendab see lõppu kogu senisele reeglil põhinevale maailmakorrale. Ma olen veendunud, et Euroopal on jõudu võtta Ukraina sõjalisel ja majanduslikul abistamisel globaalne juhi-

roll, survestada Putini režiimi mõjusate sanktsioonidega ning tagada kõigi sõjakurjategijate kohtu ette toomine. Üheskoos on meil selleks piisavalt jõudu – on vaid vaja, et jätkuks tarkust ja meeleskindlust seda jõudu õigesti kasutada.

Sellel, et Euroopa toetus Ukrainale püsiks kindel ja vankumatu, on siiski üks vältimatu eeltingimus: Euroopa peab ise jääma kindlaks vabaduse, demokraatia ja õigusriikluse põhimõtetele. Ei ole kaugeltki juhus, et just Ungari orbanistlik valitsus on korduvalt püüdnud lõhkuda Euroopa Liidu üksmeelt Ukraina toetamisel ja et just Trumpi-

Sotsiaal- demokraatidele antud hääl on hääl vaba, õiglasena ja turvalise Euroopa poolt!

meelsed vabariiklased USA Kongressi Esindajatekojas on asunud blokeerima Ukrainale antavat abi. Ei saagi ju eeldada, et need poliitikud ja parteid, kes näevad demokraatias ja õigusriikluses ebameeldivat takistust oma riigisiseste võimuambitsioonide realiseerimise teel ja kes soovivad piirata isikuvabadusi

CV

- Sünniaeg: 8. november 1973
- Euroopa Parlamendi liige alates 2019
- Eesti Vabariigi välisminister 2016–2019
- Eesti Vabariigi kaitseminister 2002–2003 ja 2014–2015
- Valitud Riigikogu kuue järjestikuse koosseisu liikmeks 1999–2019
- Sotsiaaldemokraatliku Erakonna esimees 2010–2015
- Haridus: Tartu Ülikool, inglise keele ja kirjanduse eriala
- Võitnud Eesti Kirjanike Liidu 2023. a romaanivõistlusel esikoha romaaniga „Vareda“
- Lisaks sügavale huvile USA ja Lähis-Ida poliitika ja ajaloo vastu on Sven ka kirglik kergejõustijufänn ja armastab karaoket laulda
- Kahe tütre isa

oma kodumaal, oleksid valmis tooma ohvreid või tegema kulu- tuse selle nimel, et kaitsta demokraatiat kodust kaugemal.

Populism ja äärmuslus tõstavad pead mitmel pool Euroopas. Kui me ei suuda või ei taha neile vastu seista, siis käib paratamatult alla meie poliitiline kultuur, väheneb ühiskonna sidusus ja turvatunne ning kaob meie võime kaitsta demokraatiat mujal maailmas.

Meie suutlikkus hoida vabadust, demokraatlikke väärtusi ning õigusriigi põhimõtteid populismi ja ekstremismi peale tungi eest sõltub aga omakorda otseselt sellest, millised on meie sotsiaalmajanduslikud otsused ning valikud. Poliitika, mis paneb kõige nõrgemate õlule liiga raske koorma, mis eirab inimeste toimetulekumuresid ja mida

ei tajuta sotsiaalselt õiglasena, sunnib inimesed avalikus võitlus- pettuma. Peale selle loob see soodsa kasvukeskkonna primitiivseid populistlikke lahendusi pakkuvate ja eri ühiskonnakihte-kogukondi vastandavate äärmuslaste esile tõusmiseks.

Vabadus, õiglus ja julgeolek ei ole lihtsalt kolm ilusat sõna. Need on kolm sammast, millel seisab nii Eesti kui ka kogu Euroopa tulevik. Kui üks sammastest mureneb, muutub ebakindlaks kogu pealiskihitus. Sotsiaaldemokraatlik Erakond on ainus, kelle poliitika lähtub mõistmisest, et vaid sotsiaalselt õiglane poliitika aitab hoida Euroopat kindlalt demokraatlikul rajal. Üksnes demokraatlik Euroopa suudab kaitsta vabaduse ja demokraatia ideaale nii kodus kui ka kaugemal.

Katri Raik: me ei jäta kedagi maha

Ma elan Euroopa Liidu alguses – Narvas. Siin tõuseb kogu Euroopa päike. Igal hommikul. Narva asukoht paneb pidevalt tõdema, et kuulumine Euroopa inimeste perre on meie ainus võimalus. Me ei tohi jääda üksi ega ükskõikseks.

Viimaste aastate sõda Ukrainas on Narvast teinud kahe maailma – Venemaa ja Euroopa – pudelikaela. Ilmselt jääb see nii pikaks ajaks. Majanduse, inimeste elujärjest mõttes on Narva praegu keeruline koht. Lisaks Venemaa lähedusele on siinset kanti õnnistatud meie maavara ehk põlevkiviga. On selge, et põlevkivi kasutamine kütusena lõpeb. Aga mis saab edasi? Muidugi on meie planeedi hoidmine ja roheline majandus olulised, aga kuidas teha muudatusi parema poole nii, et ühe ega teise piirkonna inimesed ei kannataks? Tegelikult ka. Ma ei soovi ühelegi linnale ega regioonile sellist saatust, nagu Narval on. Tahan seista iga piirkonna eden-

Julgeolek algab inimeste elujärjest ja turvatundest

damise eest ning loodan leida võimalusi Narva ja Ida-Virumaa arendamiseks.

Möödunud nädalatel olen kohtunud taas Euroopa ja USA juhtivate meediakanalite ajakirjanikega ning veennud neid: ei, me ei karda, jah, me peame olema valmis. Sõjaks Venemaaga. Aga valmisolek, julgeolek algab inimeste elujärjest ja turvatundest. Need viimased nõuavad aga meie ühiseid jõupingutusi – siin ei tohi jääda ükskõikseks ka Euroopa. Narvat külastanud ajakirjanikud lahkuvad üsna mõtlikult.

Ükski küsimus, mis puudutab Euroopa välispiiri ja rahvusvahemusi Euroopas, ei jäta mind sugugi külmaks. Kui lähen valija toetusel Brüsselisse, siis minu

CV

- Sünniaeg: 26. oktoober 1967
- Tartu Ülikooli Narva Kolledži direktor 1999-2007 ja 2009-2015.
- Narva linnapea 2020-2021 ja 2021-2023
- Olnud Haridus ja Teadusministeeriumi asekancler, Sisekaitseakadeemia rektor, Riigikogu liige ja siseminister
- Tartu Ülikooli doktorikraad filosoofias
- Valgetähe 3. klassi teenetemärgi kavaler
- Eesti Ettevõtlike Naiste Assotsiatsiooni aasta naine 2013
- Aadu Luukase elutööpreemia laureaat

kodu jääb Narva ja ma ei loobu osalemast kohaliku omavalitsuse järgmistel valimistel.

Ajal, kui Eesti on Euroopa Liidu võlu ja valu kakskümmend aastat enda nahal tundnud, on riike, kellel on see tee veel ees. Nad vaatavad meie poole, et me oma kogemust jagaks. Mina olen oma teiseks koduks valinud päikeselise Moldova ja püüan sealses arengus kaasa rääkida nii palju, kui oskan.

Kõige olulisem: palun tulge valima. Euroopa Parlamendi valimised ei ole võõras asi.

Tanel Kiik: seisame inimeste heaolu ja toimetuleku eest!

Sotsiaaldemokraadid ehitavad tugevat ja solidaarset Euroopat, kus on tihe sotsiaalne turvavõrk ning mitte kedagi ei jäeta maha.

Toetame nii Eestis kui ka Euroopas ebavõrdsuse ja vaesuse vähendamise nimel, luues õiglast ühiskonda, kus kõigil on parem elada. Just sotsiaaldemokraatide eestvedamisel on Euroopa Liidus kokku lepitud sotsiaalõiguste sammas – kodu, töö, palk, tervis ja vajaduse korral abi saamine peavad olema tagatud igale inimesele.

Seisame selle eest, et töötajad saaksid õiglast töötasu ja kindlustatud oleks miinimumsissetulek. Peame oluliseks, et kõigil oleks ligipääs tervishoiuteenustele ja elukestvate õppele, võimalused töö- ja eraelu ühitamiseks ning tagatud väärikas hoolekanne. Tugeva ühiskonna mõõt on see, kuidas ta hoolitseb kõige nõrgemate – laste, puudega inimeste ja

eakate – eest. Inimeste heaolu ja toimetulek on sotsiaaldemokraatide prioriteet nii Eestis kui ka Euroopas.

Sotsiaaldemokraadid toetavad Euroopa Liidu miinimumsissetuleku kehtestamist, mis oleks vähemalt 50% keskmisest palgast. Meil tuleb tagada nii tööaliste kui ka pensionäride väärikas toimetulek. Toetame elukestvate enesetäiendamist ja uute oskuste õppimist, et suurendada meie inimeste konkurentsivõimet turul. Seetõttu peame õigeks neljapäevase tööaegajärkjärgulise ellukutsumise. Töötajate õiguste kaitsel toetame ametiühingute ja tööandjate vahel töötingimuste ühiselt kokkuleppimist ehk kollektiivlepingute laialdasemat kasutamist.

Viime ellu Euroopa lastegarantii, mis tagab igale lapsele ligipääsu kvaliteetsele lastehoiule, haridusele, eluasemele, toidule ja arstiabile. Samuti seisame selle eest, et nii noortel, tööelisel kui ka eakatel oleks väärivad ja turvalised elutingimused. Selleks pakume haavatavatele ühiskonnarühmadele rohkem renoveerimistoetuseid, soodustame inves-

teeringuid sotsiaalelupindade loomiseks ning toetame algatusi taskukohase eluaseme tagamiseks.

Kui toetad vaba, õiglast ja solidaarset ühiskonda, siis oleme kaljukindel valik!

CV

- Sünniaeg: 23. jaanuar 1989
- Riigikogu ja Tallinna linnavolikogu liige, Sotsiaaldemokraatliku Erakonna aseesimees
- Varem juhtinud peaministri bürood, töötanud sotsiaalministri ning tervise- ja tööministrina, aga ka Tallinna abilinnapeana
- Haridus: ettevõtlik ja projektijuhtimine Tartu Ülikoolis (cum laude); õppinud Tartu Ülikoolis magistriprofes Euroopa õpingute erialal
- Huvialad: male, tervisesport, ajalugu ja poliitika
- Abielus ja tütre isa

Foto: Hanna Bender

Riina Sikkut: kõik Euroopa patsiendid väärivad taskukohaseid ravimeid

Ravimite parema kättesaadavuse toob kaasa kohaliku ravimitootmise kasv ja kõigi Euroopa patsientide võrdne kohtlemine.

Tõenduspõhine ravi tähendab sageli ravimit. Olgu mureks kõrge kolesteroolitase, diabeet või depressioon – tõhusad ravimid on olemas. Antibiootikumide päästetud elusid ei jõua keegi kokku lugeda. Seega on ravimite kättesaadavus – nii taskukohasus kui ka apteegis olemasolu – tähtsad.

Tervisepoliitika on liikmesriikide pädevuses ja otsuse, milliseid ravimeid patsientidele hüvitada ja millises ulatuses, teeb iga riik ise. Samas on viimaste aastate kriisid pannud kogu Euroopa vaatama teise pilguga esiteks kohalike ravimitootmisele, teiseks võrdse kättesaadavuse tagamisele liikmesriikide turgudel ning kolmandaks võimalusele Euroopa Liidul ravimiarendust suunata.

Globaalsed tarneahelad said nii koroonaa kui ka sõja tõttu ra-

putada ning ravimite varustus-raskused on Euroopa riikide tervisesüsteemidele tõsine katsumus. Seetõttu on liikmesriigid, ka Eesti, soetanud ravimivarusid, parandanud eelinformeeritust tarneraskustest ja jaganud tervishoiutöötajatele juhiseid, kuidas puuduolevat ravimit riigis kätte-

saadavatega asendada. On jõutud arusaamani, et Euroopa inimeste tervis ei tohi sõltuda senisel määral kolmandatest tootjariikidest ja rahvusvaheliste tarneahelate toimimisest. Kriitiliste toimeainete puhul on vaja kohalikku tootmist ehk strateegilist autonoomiat ravimitootmises.

Kriitiliste toimeainete puhul on vaja kohalikku tootmist ehk strateegilist autonoomiat ravimitootmises.

Euroopa Liit peaks olema ühtne turg, kuid ravimitootjate jaoks on liikmesriigid väga erineva atraktiivsusega. Eesti on väike ja mõnda ravimit vajavad siin vaid üksikud patsiendid. Eelnenust johtuvalt on Euroopa Komisjon teinud ettepaneku ravimite seadusandluse nüüdisajastamiseks. See tähendab ka tootjate motiveerimist tulla kõigi liikmesriikide turgudele, et kindlustada päriselt ravimite ühtse turu toimimine.

Samavõrra tähtis on ka uute ravimite loomine Euroopa patsientide tervismurede jaoks, eriti harvikaiguste ja haigusseisundite puhul, mille jaoks kaasaegset ravimit ei ole ehk katmata ravivajaduse leevendamiseks. Viimaste jaoks ei ole tänapäevast ravimit ehk leevendamist vajab katmata ravivajadus. Euroopa teaduskoostöö, teadusraha ja terviseandmete kasutamise kõrval annab ravimitootjatele pikema

turukaitse, kui vähendatakse katmata ravivajadust. Koroonapandeemia näitas, kui võrd oluline on riikidevaheline koostöö ravimite kättesaadavuse tagamisel. Samuti nägime, kui kiiresti on võimalik uus vaktsiin ja ravim turule tuua, kui liikmesriikide ootus on selgelt sõnastatud ning teadusraha suunatakse üheskoos.

Kokkuvõttes on inimeste pikaks ja terveks eluks vaja ka uusi ning taskukohaseid ravimeid, mida suudame luua, toota ja millele kättesaadavaks teha Euroopa Liidu liikmesriikide koostöös.

CV

- Sünniaeg: 12. jaanuar 1983
- Eesti Vabariigi terviseminister alates 2023
- Olnud ka majandus- ja taristuminister
- Valitud Riigikogu kahte viimasesse koosseisu
- Enne poliitikasse siirdumist töötanud rahandusministeeriumis, Swedbankis, mõttekojas Praxis ja Riigikantseleis
- Bakalaureusekraad majanduses Tartu Ülikoolis ja magistriskraad tervisepoliitikas Londoni Ülikoolis
- Abielus, kolm last

Ivari Padar: põllumajandus ja maaelu on minu südames

Olen agronoomi poeg ja see- ga olnud põllumajanduse ja maaelu keskel sünnist saati. Tean nii kolhoosielu kui ka talude taastamise aega, mil olin talunik ja kohaliku taluliidu juht. Olen töötanud põllumajandus- ja rahandusministrina ning teeninud Eesti riiki nii riigikogu liikme kui ka europarlamenti saadikuna. Seega, minevik on olnud lopsakas ja kogemuste vähesuse üle kurta ei saa. Tunnen möödunud aegu ja tean, kuidas käib otsustamine Euroopa Komisjonis, Euroopa Parlamendis ja ka Eesti Vabariigi Valitsuses.

Euroopa Liidu suurim ühine poliitika on põllumajanduspoliitika, mille märksõnad on toit, keskkond ja maapiirkonnad. Oleme Euroopa Liidust saanud ligi kolmekümne aasta jooksul Eesti põllumajanduse edendamiseks suure hulga miljoneid – seda juba enne 2004. aastat, aga eriti viimasel kahel kümnendil liikmesriigina.

Kõik see on olnud õige ja vaja-

lik. Tõsi, mõne otsuse suhtes võib kriitiline olla, aga laias plaanis on edasiminekuks olnud silmanähtav. Eesti on konkurentsivõimeline põllumajandusmaa: me toidame ennast ära ja ka ekspordime edukalt. Selle nimel tuleb edasi tegutseda. Kui põllumajandus toimib, siis ei ole vaja nälga karta. Peenelt öeldes – siis on toidujulgeolek tagatud.

Kui põllumajandus toimib, siis ei ole vaja nälga karta

Uues Euroopa Parlamendis on koormaga kitsaskohti, millest paljud hõlmavad keskkonnateemasid. Kõik keskkonnapiirangutega seonduv peab olema põhjalikult analüüsitud, praktikas rakendatav ja ühiskonnale jõukohane. Pastakast välja imetud keelud ja käsud ei tohi liikmesriikideni jõuda! Mõistlik inimene saab aru, kui oluline on meid ümbritsev keskkond, mille

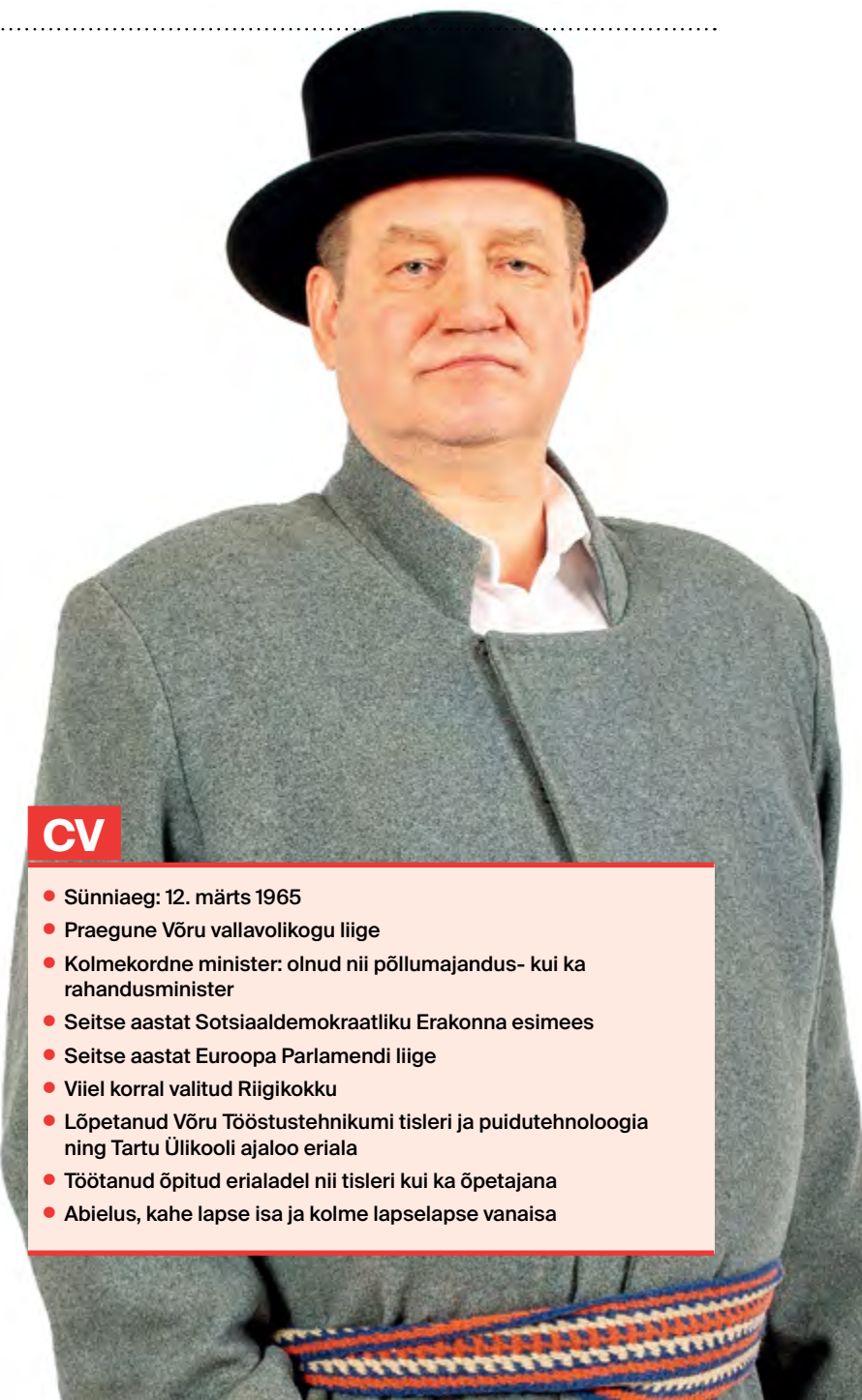
väga tähtis osa on põllumajandus.

Vähem bürokraatiat! Ka see on mure, mis vajab lahendamist. Eelarveperioodil 2021–2027 on Eesti kasutada kuni 8 miljardi euro eest Euroopa raha. Meie endi maksta on umbes 2,5 miljardit eurot. Ehk iga makstud euro eest saame tagasi rohkem kui kolm eurot. Samas on liigsete keeldude ja kontrollimisega mindud üle piiri. Selle vältimiseks tuleb oluliselt rohkem kuulata tegev põllumehi ja leida koos huvirühmade esindajatega mõistlik tasakaalupunkt. On ju meie kõigi huvides, et laual oleks tervislik ja kvaliteetne toit, et meie ühine toetusraha läheks asja ette ning et puhas keskkond säiliks ka tulevaste põlvete tarbeks.

Valitava parlamendi tööaega jäävad arutelud ka uue eelarveperioodi üle. Tuleb teha tööd ja seista selle eest, et Eesti oleks õiglaselt koheldud nii põllumajanduse kui ka kõigi teiste valdkondade toetamisel.

CV

- Sünniaeg: 12. märts 1965
- Praegune Võru vallavolikogu liige
- Kolmekordne minister: olnud nii põllumajandus- kui ka rahandusminister
- Seitse aastat Sotsiaaldemokraatliku Erakonna esimees
- Seitse aastat Euroopa Parlamendi liige
- Viiel korral valitud Riigikokku
- Lõpetanud Võru Tööstustehnikumi tislari ja puidutehnoloogia ning Tartu Ülikooli ajaloo eriala
- Töötanud õpitud erialadel nii tislari kui ka õpetajana
- Abielus, kahe lapse isa ja kolme lapselapse vanaisa

Natalie Mets:

Iahendame kliimakriisi nüüd ja koos

Mul on alati olnud väga tugev õiglustunne. Just seetõttu olen ka poliitikas seisnud peamiselt selle eest, et Eesti ühiskond muutuks solidaarsemaks ning ebavõrdsus meie igapäevaelus väheneks. Minu jaoks on tähtis see, et tähelepanu saaksid ka teemad, mis esmapilgul võivad ehk tunduda väikesed, kuid mille mõju on tegelikult laialdane – olgu selleks menstruatsioonitoodete tasuta kättesaadavaks tegemine üldhariduskoolides või alternatiivkultuuri toetamine.

Euroopa Parlamendi valimistel suunan aga oma tähelepanu vältimatule – globaalsele kliimakriisile, mis mõjutab elu Eestis, Euroopas ning kogu planeedil Maa. Hirmutavad kliimamuutused on juba kohal, kuid veel ei ole

hilja inimtekkelisele kliimasoojenemisele pidurit tõmmata. Ja pidurit tuleb tõmmata, sest sama hooga edasi kihutades jätame tulevatele põlvetele elukeskkonna, milles ise enam elada ei suudaks. Tegutseda tuleb, et ka praegustel noortel oleks lootust paremale homsele

Tegutseda tuleb, et ka praegustel noortel oleks lootust paremale homsele

gustel noortel oleks lootust paremale homsele. Ja see on meie kõigi ühine vastutus.

Seetõttu on oluline taskuhase roheenergia kasutuselevõtuuga tempokalt edasi liikuda, et

hoida loodust ja elu, aga vähendada ka elukallidust. Ajal, mil oma kodu tundub aina rohkemate inimeste jaoks teostamatu unistus, on need teemad elamisväärtete tulevikuperspektiivide seadmiseks suurima tähtsusega. Ja kui taastuvenergia on üks samm selle suunas, siis tuleb seda kindlasti teha.

Roheline üleminek Eestis ja Euroopas on üks märkimisväärsimaid Euroopa Parlamendi ees seisvatest valdkondadest. Aga oluline on ka mees pidada, et üleminekul tuleb luua uusi, kõrgema palgaga töökohti. Selliseid, mis toetavad heaolu, ei tekita ebavõrdsust ega võta võlgu noortelt.

Meie tulevik on ainult meie endi kätes!

Foto: Marleen Muhuste

CV

- Sünniaeg: 18. aprill 1991
- Tallinna öölinnapea
- Enne poliitikasse siirdumist töötanud kultuuri-, tehnoloogia- ja haridusorganisatsioonides nii Eestis, mujal Euroopas kui ka USA-s
- Rakenduskõrgharidus kultuurikorralduses Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemias ja lõpetamisel magistrakraad sotsioloogias Tallinna Ülikoolis
- Üks kogukonnaraadio IDA ning menstruatsioonist tingitud vaesusega võitleva MTÜ Päevad ja Ööd kaasasutaja

Foto: Andres Raudjalg

Vootele Päi: idapiiri turvalisusesse tuleb panustada kogu Euroopal

Piiriigina vastutab Eesti terve Euroopa siseturvalisuse eest. Eriti olukorras, kus idast tulenevate riskide ja rünnete oht on kasvanud. Brüssel peab mõistma, et vaba liikumisega Euroopas on Eesti idapiir ühtlasi ka Austria, Belgia ja Saksamaa idapiir.

Vabadus liikuda Euroopas viisade ja piirikontrollideta on meile eurooplastena isenesestmõistetav, aga selle eeldus on, et Euroopa piiriigid suudavad tagada piiril korra ja turvalisuse. Kehvasti valvatud välispiiridega kaasnevad riskid võivad viia Euroopa-siseste piirikontrollide taastamiseni, mis poleks kõigest ebamugavus reisijatele. Selline otsus takistaks ka kaupade liikumist ning seega ohustaks meie töökohti ja majandust.

Eesti on oma kohustust Euroopa ees täitnud – veepiir Narva-Jõesuust Värskani on seirega suuresti kaetud. Kagu-Eesti piiritaragi on poole ulatuses välja ehitatud ning valmib 2025. aastaks täielikult. Piiritarast teevad piiritaristu aga kõrgtehnoloogilised lahendused, mis võimaldaks meie piirivalvel tuvastada mistahes liikumised ning neile kiiresti ja täpselt reageerida. Siin on koht, kus Euroopa võiks meile toeks tulla, sest sellisel kaitseme ühist Schengeni ruumi nii salakauba- ja organiseeritud kuritegevuse kui ka Venemaa eriteenistuste

Just ränderünded on risk, mis Euroopa idapiiri järjest enam ohustab.

korraldatud ränderünnete eest.

Just ränderünded on risk, mis Euroopa idapiiri järjest enam ohustab ja mida on kogunud Soome, Läti, Leedu ja Poola ehk kõik peale Eesti. Ränderünnete puhul ei räägi me põhjusega varjupaika otsivatest põgenikest, vaid Venemaa-Valgevene eriteenistuste kavandatud tegevusest ja nende kohalelennutatud pahaaimamatutest inimestest, keda surutakse meie piiridele. Vaenlase eesmärk on tekitada sellega meie riikides sisepoliitilisi pingeid ja ohutunnet, aga ka poliitilisi hõõrdumisi Euroopa Liidu tasandil.

Kindel piir aitab kaitsta Eestit ja Euroopat salakauba, vaenlase agentide, aga ka ränderünnete eest. Selle kõrval tuleb Euroopal ümber vaadata ka oma rändepoliitika. Ei saa lubada olukorda,

kus vaenulikud agressorriigid ja organiseeritud kuritegevus kasutavad kolmandatest riikidest pärit inimesi ära meie siseturvalisuse õonestamiseks või inimkaubandusega kuritegeliku tulu teenimiseks.

Praeguseks teevad Poola, Balti riigid ja Soome omavahel piirikaitse järjest rohkem koostööd. Järgmine loogiline samm oleks ühisrinde loomine ka Brüsselis, et anda ülejäänud Euroopale jõuline sõnum: see piir siin pole ainult meie, vaid kogu Euroopa ühine mure ja vastutus.

CV

- Sünniaeg: 12. oktoober 1988
- Töökohad: Postimees, Briti saatkond Eestis, Kaitseministeerium, kommunikatsioonibüroo Corpore, Siseministeerium
- Haridus: Tartu Ülikooli rahvusvaheliste suhete magister; vahetussemestrid Pariisis (2013) ja Peterburis (2014)

Meie sihid Euroopas:

- 1 Looime Euroopa kaitsevoliniku positsiooni, et Euroopa Liit oleks kaitseküsimustes ühtne ja suudaks oma liikmesriikide julgeoleku tagada.
- 2 Eesti on Euroopa idapiir - suurendame koos liitlastega piiriturvalisust ja arendame droonikaitset.
- 3 Suurendame digipädevust ja hoiame internetiühiskonna turvalisena. Kontrollime, et ülemaailmsed suurfirmad ei kuritarvitaks meie inimeste isikuandmeid.
- 4 Kiirendame üleminekut keskkonnasäästlikule majandusele. Kindlustame perede ja ettevõtete varustamise soodsa rohelise elektriga. Tagame õiglase ülemineku toetused põllumeestele ja kaevuritele.
- 5 Tagame alampalga tõusu 50%-ni keskmisest palgast aastaks 2027. See suurendab ka teiste madala või keskmise palgaliste töötajate sissetulekuid, kasvatab pensione ja vähendab soolist palgalõhet. Tagame sotsiaalsed garantiid ka platvormitöötajatele.
- 6 Kindlustame taskukohaste kvaliteetsete ravimite ja arstiabi kättesaadavuse.
- 7 Toetame tasuvate töökohtade loomist ja teenuste kättesaadavust ka väljaspool suuremaid linnu. Arendame ühendusteid ja ühistransporti.
- 8 Eesti toidujulgeoleku tagamiseks toetame kohalikku põllumeest õiglasemalt ja vähendame bürokraatiat.
- 9 Tagame võrdõiguslikkuse igas eluvaldkonnas. Teeme avaliku sektori palgad läbipaistvaks, et kaotada sooline palgalõhe.
- 10 Võimaldame igal üliõpilasel vähemalt pool aastat välismaal õppida. Toetame õppepraktika tasustamist.

Vaata põhjalikumalt: www.sotsid.ee

Sinu kandidaadid

Marina Kaljurand

Euroopa Parlamendi
saadik

Sven Mikser

Euroopa Parlamendi
saadik

Katri Raik

varasem Narva
linnaeape ja siseminister

Tanel Kiik

Riigikogu liige,
SDE aseesimees

Riina Sikkut

terviseminister,
SDE aseesimees

Ivari Padar

varasem Euroopa
Parlamendi saadik

Natalie Mets

Tallinna öölinnaeape

Vootele Päi

kommunikatsiooni-
ekspert

**Jevgeni
Ossinovski**

Tallinna volikogu sotside
juht, SDE aseesimees

VALIMISPÄEV:

9. juuni 2024, kell 9-20
on avatud kõik
valimisjaoskonnad ning
toimub ka kodus
hääletamine.

E-hääletamine algab
juba 03. juunil kell 9 ja
kestab 8. juunil kella
20-ni. Hääletada saab
õöpäev läbi aadressil:
www.valimised.ee

Jevgeni Ossinovski: kliimakriisi lahendamise on ka Eesti jaoks eksistentsiaalne küsimus

Kliimakriis ei ole üks poliitiline teema teiste seas. Kogu looduslik mitmekesisus, aga ka inimühiskond on saanud tuhandete aastate jooksul areneda ja püsida tänu erakordselt stabiilsele kliimale. See tasakaal on nüüd meie tegevuse tulemusena paigast ära, ohustades nii loodust kui ka meie kõigi heaolu. Seepärast on kuuendimatu ehitada võltsvastandusi keskkonnanahoiu ja majandusarengu vahel.

Jah, mitu majandusharu, eeskätt fossiilkütuste äri, tuleb kokku pakkida. Samas avavad uued lahendused energietikas, transpordis, toidutootmises ja mujal järgmisi võimalusi nii majanduses kui ka tööhõives. Eesti peaks olema siin esimeses, mitte viimases vagunis. Mul on hea meel, et Eesti valitsuse selge siht on taastuenergia tootmine kümnendi lõpuks mitmekordistada.

Suurimad kliimakriisi lahendamiseks vajalikud otsused on riikide ja riikide ühenduste teha. Üksikisik ei saa otsustada, millest toodetakse tema elektrit või kas buss sõidab tema külasse. Euroopal peab olema ambitsiooni olla kliimapolitiika globaalne eestvedaja.

See puudutab otseselt ka küsimust sotsiaalsest õiglusest. Kliimakriisi eest vastutavad ülekaalukalt kõige rikkamad rahvad eesotsas oma jõukaimate elanikega. Just nende ökoloogiline jalajälg on suurim. Valdav osa kriisi mõjudest langeb aga vaesematele rahvastele. Enamik inimkonnast ei suuda põgeneda talumatu kuumuse või tõusva veetaseme eest. See on järjekordne põhjus, miks me vajame lahendusi, mis töötavad kõigi jaoks, mitte ei veereta vastutust üksikisiku kaela.

Üksikisik ei saa otsustada, millest toodetakse tema elektrit või kas buss sõidab tema külasse.

Küll aga saavad kodanikud olla nõudlikud poliitikute ja riigijuhtide suhtes, et nad teeksid kliimakriisi lahendamisel adekvaatseid otsuseid. Selliseid, mis tagaksid, et üleminek jätkusuutlikule majandamisele oleks õiglane ning kellegi elukvaliteet ei halveneks.

Minu põlvkonnast – rääkimata minu laste omast – peab saama looduse taastamise põlvkond. Uutel generatsioonidel tuleb leida lahendusi, kuidas tekkinud kahju korvata ja ühiskondlik mudel kujundada ümber nii, et katastroofilisi kliimamuutuseid saaks ära hoida. See on hädavajadus, see on eksistentsiaalne küsimus.

Kliima on üks neist teemadest, mille puhul vaatab järeltulev põlv tagasi ning küsib: kas te tegite kõik, mis oli teie võimuses, et katastroof ära hoida? Sotsiaaldemokraadid töötavad nii riigi kui ka Euroopa Liidu tasandil selle nimel, et see vastus oleks jah.

Ristsõna

Õige vastuse saatjate vahel loosime välja **reisi kahele** Brüsselisse, võõrustajaks europarlamenti liige **Marina Kaljurand**.

VÕIDA REISI!

Vastused saatke **15. juuniks 2024.a.** e-postiga: **lahendus@sotsid.ee** või kirja teel: Sotsiaaldemokraatlik Erakond, Toompuiestee 16, Tallinn 10137

	Marina Kaljurand on valimistel ...	Leedu kettaheitekuulsus	Naise-nimi	Daam pildil	Alfa Romeo
Vaatama					
Loopealne					
Peakool					Juunior
Jalgpalliklubi			2 x täht Gallon		
Kohitseja Inimene kui tööriist					
Art director					Inertsus
Calais' väin ehk ... väin				...nurkobjektiiv Vall-seljak	
San ... (riik) EW riigivanem				United Nations Elu-	
Naise-nimi			Linn Poolas Rummu ja rehvi vahe-line ratta osa		
...müts			Endisaegne islamimaa kõrge amefnik ... facto		
Veneetsia paat				Ida (saksa k.) Eritatav aine	
Umbes	Ise-teenindus Imestus-hüüatus			Tsentner Arvuti ...vara	
Eesti film (2022)			Male eks-maailma-meister ... Kasparov Seleen		...ealine
Tugipuu			Naisenimi		
Reede	Selitusnõu Noot		Uimasti		50. Metro
Tööriiba			Kirikulõhe Jood		
13. või 15. kuupäeva nimetus Rooma kalendris				Saint	

CV

- Sünniaeg: 15. märts 1986
- Tallinna Linnavolikogu esimees 2021-2023
- Sotsiaaldemokraatliku Erakonna aseesimees
- Olnud tervise- ja tööminister ning haridus- ja teadusminister
- Valitud Riigikogu nelja viimasesse koosseisu
- Sündinud Kohtla-Järvel, lõpetanud Tallinna Reaalkooli hõbemedaliga
- Bakalaureusekraad filosoofias Tartu Ülikoolis, magistr kraad filosoofias Warwicki Ülikoolis ja politoloogia magistr kraad Londoni ülikooli kolledžis London School of Economics and Political Science
- Abielus, kaks last